

Motion till riksdagen 2005/06:So324

av **Agneta Lundberg och Hans Stenberg (s)**

Gravida kvinnor och alkohol

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ytterligare aktiva åtgärder sätts in för att medvetandegöra gravida kvinnor om alkoholens skadeverkningar för att minska antalet alkoholskadade barn.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Socialstyrelsen inhämtar uppgifter om de gravida kvinnornas alkoholkonsumtion från mödravårdscentralerna.

Motivering

Den ökade alkoholkonsumtionen är mycket oroande. Vi har stora bekymmer i vårt samhälle som är direkt alkoholrelaterade. Nämnas kan det ökade antalet alkoholrelaterade sjukdomarna, ökad brottslighet, barn som får illa på grund av alkoholmissbruk i hemmet samt att alkoholmissbruket sprider sig i ungdomsgruppen.

När alkoholkonsumtionen går ned i åldrarna och ökar innebär det också att antalet gravida kvinnors drickande ökar.

Att alkohol är fosterskadande är ingen ny kunskap, utan finns beskrivet sedan antikens början. I början på 1970-talet beskrevs sambandet mellan tillväxthämning och alkoholexponering under graviditet. I en klassisk artikel från 1973 beskrev Jones och Smith skadeeffekterna av alkohol på fostret och termen fetalt alkoholsyndrom (FAS) myntades.

Sedan dess har utvecklingen gått snabbt och i dag finns det ett starkt vetenskapligt stöd för att alkohol stör den invecklade process som pågår under fosterutvecklingen, med risk för påverkan på graviditetsutfallet, barnets kognitiva funktioner, beteende och organutveckling.

I stort sett alla kvinnor i Sverige kommer i kontakt med MVC (mödravårdscentralen) som därför får en central roll när det gäller att förebygga eller lindra fosterskador på grund av alkoholbruk. Det är därför viktigt att barnmorskorna har en beredskap och kunskap för dessa frågor i dag.

Fel! Okänt namn på

Vi anser att åtgärder måste vidtas för att i möjligaste mån skydda det ofödda barnet från skador på grund av alkoholbruk. Ett sätt är att man obligatoriskt genom Auditmetoden (frågeformulär) skaffar sig kunskap om hur alkoholkonsumtionen är hos den gravida kvinnan.

Ett komplement till detta kan vara en s.k. timeline, dvs. en kartläggning dag för dag över alkoholkonsumtionen hos kvinnan från den dag hon blivit gravid. Detta förfaringssätt har, där det använts, visat sig vara mycket effektivt då det många gånger medvetandegjort kvinnan om hennes alkoholkonsumtion.

Ytterligare en åtgärd är att i stället för att som i dag skriva in kvinnan vid tionde graviditetsveckan skriva in henne tidigare för en mindre ingående information där just alkoholkonsumtionen tas upp. När det gäller Socialstyrelsens kunskap om vilken alkoholkonsumtion gravida kvinnor har finns det i dag en brist, då denna del i det nu befintliga inskrivningsformuläret inte ska inrapporteras till myndigheten.

Stockholm den 21 september 2005

Agneta Lundberg (s)

Hans Stenberg (s)